

Haggeo

Pakatoneng

Iyaw libro a Haggeo, ki ipakatoneng na saw minsahi ni ĀPO di propita Haggeo a nangay dyirad āro saw a tawotawo na a naybidi dana do Jerosalem a yapod nakaakawan daw do Babilonya. Aran minyan dana sa do Jerosalem so papere a katawen, nāw na pa a nakabakabaw Timplowaw. As dawa, intedengateng ni propita Haggeo dyirad tawotawo saw a patneken darana mirwaw Timplowaw. As si ĀPO, inkari na dyiraw kapaypaganay kan kaydamnayan kapangtokto da.

No Naychakarwan No Nya Libro

Pakatoneng (1:1-2)

No manma a minsahi:

a. No bilin ni ĀPO a mirwa a kapatnek so Timplo (1:3-11)

b. Katongpal dan tawotawo so bilin ni ĀPO (1:12-15)

No chadadwa a minsahi: No kapintas anchi no Timplo (2:1-9)

No chatatdo a minsahi: (2:10-19)

a. No kapangdaw ni Haggeo dyirad papādi (2:20-14)

b. No kaikari ni ĀPO so bindisyon na (2:15-19)

No chapat a minsahi: No kapangahwahok di Serobbabel (2:20-23)

No Bilin Ni ĀPO a Mirwa Kapatnek So Timplo

1 ¹Do chadadwa naw a kakawan a nakapagtoray ni Āri Daryo do Persya, do dāmawaw a araw do chanem naw a bohan,^a inpakatoneng ni ĀPO minsahi naw di propita Haggeo. Iyaw nya minsahi, ki para do gobirnadaw do Joda a si Serobbabel^b a

---

^a **1:1** Iyaw nawri a araw, ki Agosto 29, 520 B.C. As si Āri Daryo do Persya, ki nagtoray do tawen a 522–486 B.C. ^b **1:1** Si Serobbabel, ki yapod kapotōtan Dabid. Iya, ki apōko ni Joakim a āri do Joda. 2 Ār. 24.

pōtot ni Salatiel. Masaw di Joswe^c a pōtot ni Jehosadak a iyaw katotohosanaw a pādi.

²Nyaw batahen ni ĀPO a Manakabalin do Tābo di Haggeo a kāna, “Batahen daw no nya tawotawo a ‘Ari na pad chimpod^d iyaw mirwa a kapatnek so Timplo.’ ”

³Sinpangan na, inpakatoneng ni ĀPO minsahi naw di propita Haggeo para dyirad tawotawo saw a kāna, ⁴“Inyo a tawotawo ko, āngo ta omyan kamo do magaganay a bahabahay nyo, ki tori dana makabakabaw Timplo kwaya?”

⁵Inpakatoneng pa ni ĀPO a Manakabalin do Tābo a kāna, “Kapyahen nyo a iktokto pariparinen nyowaya. ⁶Kināro nyo naymohamoha, ki dēkey naāpit nyo. Koman kamo, ki chabsoy nyo aba. Minom kamo, ki makaywaw kamwaba. Maylaylay kamo, ki makakekeh aba dyinyo. Naytarabāko kamo a myan so tangdan, ki tod nyo a kinapya do botbot a pitāka nyo.”

⁷Nyaw inpakatoneng ni ĀPO a Manakabalin do Tābo a kāna, “Kapyahen nyo a iktokto pariparinen nyowaya. ⁸Somonget kamo do paytoytokonan saya, as manongeh kamo so kayo a iyosok nyo, kan patneken nyo Timplo kwaya a mirwa tan mahwahok ako kan maidāyaw ako,” bintata ni ĀPO. Tinongtong a inpakatoneng ni Āpo a kāna, ⁹“Āro hinahaw nyo a āpit nyo, ki chiban nyo, nayparin a dēkey. As do kaisabat nyowaw sya, pinasayaw ko pa. Āngo ta pinarin ko nya? Maynamot ta nakabakaba danaw Timplo ko, as katakatayisaya dyinyo mangigodegodes so bokod na bahay. ¹⁰As dawa, maynamot dyinyo, pinenpen no hanyit iyaw apon, as kan pinenpen no tana iyaw tomobo. ¹¹Pinagtikag ko tabo tana a paymohan nyo kan nabkohan saw paytoytokonan, taltālon, kaobasan, kan kaolibwan. Maynamot do tikag, naglak-am a tabo mohamoha, tawotawo, binyay kan tabo nayhohopagan nyo a inmoha.”

No Katongpal Dan Tawotawo So Bilin Ni ĀPO

¹²Do dāwri, si Serobbabel a pōtot ni Salatiel, si Joswe a pōtot ni Jehosadak a katotohosan a pādi, kan tabo tawotawo saw a nakapaybidi yapo do nakaakaw daw do Babilonya,^e ki tinongpal daw bilinaw ni ĀPO a Dyos da. On, do nakadngey daw so minsahyaw ni propita Haggeo a tobotoboyen ni ĀPO a Dyos da, chinamo da si ĀPO kan tinongpal da.

---

^c 1:1 Si Joswe, ki iyaw katotohosan a pādi do damdāmo paw no nakapaybidi dan tawotawo yapo do nakaakaw daw yapo do Babilonya. Iyaw āpong na a si Serayas, ki inpadiman ni Āri Nebokadnesar do Babilonya do nakasākop naw kan bōyot na saw do Jerosalem. 2 Ār. 25:18-21; Esr. 5:1-2; Sak. 3:1, 8 ^d 1:2 No kapangtokto dan kadwan a maynamot do chimpno no kapatnek so Timplo, ki nayahen daw pandan no papito a poho a katawen. Jer. 25:11; 20:10 ^e 1:12 Mana “tabo tawotawo saw a natokos a dya nangay do nakaakaw daw no kadwan do Babilonya”.

¹³Sinpangan na, binata ni Haggeo iyaw inpakatoneng ni ĀPO dyirad tawotawowaw a kāna, “‘Yaken, ki myan ako dyinyo,’ kāna ni ĀPO.”

¹⁴Sinalid ni ĀPO gobirnadraw do Joda a si Serobbabel a pōtot ni Salatiel. Masaw di Joswe a pōtot ni Jehosadak a katotohosan a pādi. Masaw sinalid na a tabo tawotawo saw a nakapaybidi yapo do nakaakaw daw do Babilonya. Nangay sa kan inrogi daw maytarabāko do Timplo naw ni ĀPO a Manakabalin a Dyos da, ¹⁵do chadadwa naw a poho kan apat a karaw, do chanem naw a kabohan, do chadadwaw a katawen^f no nakapagtoray ni Āri Daryo.

Iyaw Kapintas No Bayo a Timplo

2 ¹Do chadadwaw a kakawan, do chadadwa poho naw kan asa karaw, do chapapito naw a bohan^g a nakapagtoray ni Āri Daryo, nya danaw inpakatoneng ni ĀPO di propita Haggeo a kāna, ²“Maychirin ka di Serobbabel a pōtot ni Salatiel a gobirnadraw do Joda kan di Joswe a pōtot ni Jehosadak a katotohosan a pādi kan dyirad tawotawo saw a nakapaybidi yapo do nakaakaw daw do Babilonya. Yahes mo dyira a kon mo, ³‘Aryori dyinyo makanakem pa so nya Timplo^h do sigodaw a kapintas na? Maypāngo kaboyan nyo na sya changori? Akma abawriw abos sinpaspangan? ⁴Ki sichangori, payiten mo kapangtokto mo, imom Serobbabel. Masaw payiten mo kapangtokto mo, imom Joswe a pōtot ni Jehosadak a katotohosan a pādi, as aran inyo tabo a tawotawo a nabidin do tana. Maytarabāko kamo do Timplo, ta myan ako dyinyo,’ binata ni ĀPO a Manakabalin. ⁵Tinongtong na a kāna, ‘Akmas nakapachitōlag kwaw dyinyo a dyi koynyo a nonolay do nakahbot nyowaw a yapo do Egipto, nāw ko pa dyinyo. Dawa, mamō kamo aba.’”

⁶“Nyaw inpakatoneng ni ĀPO a Manakabalin do Tābo a kāna, ‘Mahay pabaw kagoyogoyon ko so hanyit, lōbong, tana, kan tāw. ⁷Gongonen konchi a tabo nasnasyon,ⁱ kan siraw mapapateg saw a warawara dan nasnasyon, ki maiyangay sanchi do dya a Timplo, as kan apnohen konchiw nya Timplo so kinabaknang. ⁸Dyaken a tabo pirak kan balitok do dya lōbong. ⁹Madaydayag anchiw bayowaya a Timplo kan adanaw. As do dya yanan, itoroh konchi dyirad tawotawo ko kaydamnayan no kapangtokto da.’”^j

^f 1:15 Iyaw nawri a araw, ki Sikchimri 2, 520 B.C.   ^g 2:1 Iyaw nawri a araw, ki Oktobri 17, 520 B.C.   ^h 2:3 Iyaw nakararaway no Timplo, ki do tawen a 586 B.C., kan ari danaw nakahabas a anem a poho kan anem a katawen. Iyaw Timplo a nararaway, ki iyaw inapatnekaw ni Āri Solomon.   ⁱ 2:7 Heb. 12:26-27   ^j 2:9 Do chirin Hebreo, iyaw kaydamnayan no kapangtokto, ki “roshalayim” akmas onyaw no “Jerusalem” a no chakey na batahen, ki “Syodad a Yanan Talna no Dyos.” Isa. 9:6-7; 66:12; Sak. 9:10

No Kapangdaw Ni Haggeo So Sidong Dyirad Papādi

¹⁰Do chadadwa poho kan apat a karaw, do chasasyam naw a kabohan, do chadadwaw a kakawan^k no nakapagtoray ni Daryo, inpakatoneng dana ni ĀPO minsahi naw di propīta Haggeo a kāna, ¹¹“Nyaw batahen ni ĀPO a Manakabalin do Tābo a kāna, ‘Iyahes mo dyirad papādi saw an āngo batahen linteg maynamot do nya kapanahes: ¹²An kaspangarigan, mangibolsaw asa tawo so naidāton a karni do mayidaw a laylay na.^l An mapadnet laylay naw do tināpay mana nahoto a mākan mana palek mana lana mana aran āngo a ibodek, mayparinori a masantwan nakapadnetan naya?’ ”

Ki tominbay saw papādyaw di Haggeo a kon da, “Engga ah.”

¹³Inyahes dana ni Haggeo a kāna, “Na, an kaspangarigan, myan asa tawo a naibidang a nalaposan a maynamot do nakapakasalid nas bangkay. An manalid so aran āngo dyirad nya saya mākan, malaposan pa sawriw kanen saya?”

“Naon ah,” tinbay dan papādyaw.

¹⁴Do dāwri, binata ni Haggeo a kāna, “Ipakatoneng ni ĀPO a kāna, ‘Akma syay maparin do tawotawo do dyaya nasyon do salapen ko. Tabo imoha da kan idāton da, naibidang a malapos.’ ”

No Kaikari No Dyos So Bindisyon Na

¹⁵“Inpakatoneng ni ĀPO a kāna, ‘Karahmen nyo a iktokto naporinaw dyinyo do sakbayaw no nakairogi nyo so kapiywa nyo a mapatnek so Timplowaya. ¹⁶Do nakangay nyowaw do nakawpwanaw no trigo, kan hahawen nyo a makahap kamo so dadwa poho a kasalop, ki asa poho lang a kasalop nahap nyo. Do nakangay nyowaw do pangapyan nyowaw so palek tan makatabo kamo so dadima poho a kagalon, dadwa poho lang natabo nyo. ¹⁷Rinarayaw ko tabo pinādas nyo a inmoha^m so domalangdang a salawsaw a yapod dāya kan naychahesday a yilo, ki alit na dyi kamo a naybidi dyaken. ¹⁸Makayapo sichangori a araw, do chadadwa naya poho kan apat a araw, do chasasyam naya kabohan,ⁿ karahmen nyo a iktokto nakapatnek danaya no pondasyonaya no Timplo. ¹⁹Apabaw natokos a binyi do agāmang. Ari pad omsiw obas, igos, granada, kan olibo. Ki aran komwan, makayapo sichangori, bindisyonan ko mohamoha nyo.’ ”

No Kari No Dyos Di Serobbabel

²⁰Do dāwri a araw, do chadadwa naw a poho kan apat a karaw no bohan, inpakatoneng ni ĀPO no somarono a minsahi na di Haggeo a

^k 2:10 Iyaw nawri a araw, ki Disimri 18, 520 B.C. ^l 2:12 Sigon do dadakay dan Israelita, iyaw laylay a mayid, ki mayparin a masantwan a maynamot do naidāton a karni.

^m 2:17 Mana “Rinararyaw ko inyo kan tabo āpitaw a naylilidyatan nyo.” ⁿ 2:18 Iyaw nawri a araw, ki Disimri 18, 520 BC. Chiban nyo do 2:10.

kāna, ²¹“Nyaw inpakatoneng ni Āpo a kāna, ‘Ibahey mo di Serobbabel a gobirnadon do Joda a goyogoyonen konchiw hanyit kan tana. ²²Abohen ko sanchiw pagāryan, kan akteben konchiw panakabalin da.^o Albahen ko sanchiw karison daw a goyoden kabalyo a pachigobat kontodo nakasakay saw. On, malba sanchiw kabalyo saw kan siraw nakasakayaw, as kan maysintatabtab sanchi pakairamānan kabalyo saw no katakatayisa.’

²³“Do dāwri a araw, inpakatoneng ni ĀPO a Manakabalin do Tābo a kāna, ‘Ahapen konchi imo mo Serobbabel a adipen ko, imo a pōtot ni Salatiel, kan tongdohen koymo a magtoray do ngaran ko,^p ta pinidi ko imo’ Nyaw batahen ni ĀPO a Manakabalin do Tābo.”

---

^o 2:22 Mana “kan akteben konchiw panakabalin dan gan-ganaet saw a pagāryan.”

^p 2:23 Mana “payparinen koymo a akmay singsing no āri a pangsiloy.” Jer. 22:24